

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	186-25/296203
Otsuse kuupäev	04.09.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Pet Nutrition OÜ vaidlustus Politsei- ja Piirivalveameti riigihankes „Kuivtoidu ostmine teenistuskoo- rtele“ (viitenumber 296203) Pet Nutrition OÜ pakkumuse tagasilükkamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Pet Nutrition OÜ, esindaja Aleksei Rozenberg Hankija, Politsei- ja Piirivalveamet, esindajad Inga Savendi ja Kätlin Koidumäe Kirjalik menetlus
Vaidlustuse läbivaatamine	

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta Pet Nutrition OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Pet Nutrition OÜ vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 16.06.2025 avaldas Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega riigihanke „Kuivtoidu ostmine teenistuskoo-
rtele“ (viitenumber 296203) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumuse kuus pakkujat, nende hulgas Pet Nutrition OÜ.

2. 04.08.2025 teavitas Hankija pakkujaid Politsei- ja Piirivalveamet 04.08.2025 otsusest nr 20-2.38/42-4 (edaspidi Otsus), mille p-iga 1 tunnistati vastavaks kolm pakkumust ja p-iga 2 lükati tagasi kolm pakkumust, sh Pet Nutrition OÜ pakkumus (Otsuse p 2.3). Otsuse p-iga 3 tunnistati kõik vastavaks tunnistatud pakkumused edukaks.

3. 07.08.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Pet Nutrition OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 13.08.2025 kirjaga nr 12.2-10/186 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 18.08.2025 ja neile vastamiseks 22.08.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Pet Nutrition OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija on lükanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi, väites, et pakutud toidus Hypoallergenic Flexcare™ Adult sisalduv lõheõli (1%) on välistatud koostisosa.

Otsus põhineb ebaselge RHAD-i tingimuse Vaidlustaja kahjuks tõlgendamisel. Samuti on tingimust muudetud seadust rikkudes.

5.1.1. RHAD-i ebaselgus

5.1.2.1 RHAD-i esialgses versioonis oli toote välistuste all kirjas „ei tohi sisaldada kala“. Mõiste „kala“ on toiduainete kontekstis mitmetähenduslik. See võib tähendada kala kui valguallikat (kalaliha, kalajahu), kuid ei hõlma alati kõrgelt töödeldud derivaate nagu õlid, mida kasutatakse toidulisandina.

5.1.2.2. Hankija tegevus Riigihanke raames on vastuoluline.

Riigihanke teise toote (kala- ja mereannivaba kuivsööt) välistuste loetelus on Hankija eraldi välja toonud nii lõhe- kui ka kalaõli. See tõendab, et Hankija ise teeb vahet mõistetel „kala“ ja „lõheõli“. Kui mõiste kalaõli hõlmaks automaatselt ka lõheõli, puuduks vajadus seda teise toote puhul eraldi välistusena välja tuua. Seega on Hankija tõlgendanud omaenda ebaselget tingimust Vaidlustaja kahjuks.

5.1.3. Hankija on rikkunud selgituste andmise korda ja muutnud ebaseaduslikult hanketingimusi

5.1.3.1. Enne pakkumuste esitamist esitati Hankijale küsimus, kas välistus „kala“ hõlmab ka lõheõli. Hankija vastas teabevahetuse nr 988014 kaudu: *Jah, see välistus hõlmab ka lõhe (ja mistahes kala) -õli*. Sellise vastuse andmisega rikkus Hankija RHS § 46 lg-d 3, kuna Hankija vastus ei olnud selgitus, vaid sisuline muudatus, millega lisati hanketingimustele uus, senisest rangem nõue. RHS § 46 lg 3 keelab üheselt tingimuste muutmist selgituste kaudu.

5.1.3.2. Avastades oma tehnilise kirjelduse (edaspidi TK) puudulikkuse, oleks Hankija pidanud alkatama RHAD-i muutmise menetluse vastavalt RHS §-le 81 ning pikendama pakkumuste esitamise tähtaega vastavalt RHS §-le 82. Asjaolu, et Hankija küll pikendas pakkumuste

2 (8)

esitamise tähtaega, kuid ei uuendanud RHAD-i ega põhjendanud tähtaja pikendamist, kinnitab menetluse rikkumist.

5.1.4 Kuna tingimus, millele Hankija tugines („lõheõli on välistatud“), kehtestati RHS-i rikkudes, on Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine sellel alusel õigustühine.

5.2. Põhjendus kala- ja mereannivaba kuivisööda osas põhineb meelevaldsel ja ebaõigel matemaatilisel arvutusel.

Hankija väidab, et pakutud toidu Gluten Free lihasisaldus 26% ei vasta nõutud minimaalsele 30% tasemele. Hankija põhjendab, et aktsepteerib kuni 7% kõrvalekallet, mille ta on matemaatiliselt arvanud kui 2,1% ($30\% * 7\% = 2,1\%$), seades seega alampiiriks 27,9%. See arvutuskäik on väär.

Koostisosade puhul, mida väljendatakse protsentides, tähendab kõrvalekalle protsentides protsendipunktide liitmist või lahutamist, mitte protsendi võtmist protsendist. 7% kõrvalekalle 30% nõudest tähendab, et madalaim lubatud lihasisaldus oleks 23% ($30 - 7 = 23$).

Vaidlustaja pakutud toode on nõuetekohane - toote lihasisaldus 26% ületab korrektse ja üldlevinud arusaama järgi arvutatud alampiiri (23%) ning on seega hanketingimustele vastav.

5.3. Põhjendus valgel kalal põhineva kuivisööda osas põhineb samal ebaõigel matemaatilisel arvutusel

Analoogselt eelmise punktiga on Hankija leidnud, et pakutud toidu NATURE'S PROTECTION SUPERIOR CARE toorvalgu sisaldus 24% ei vasta nõutud 26% tasemele. Ka siin on Hankija kasutanud sama vigast arvutusloogikat: 7% kõrvalekalle 26%-st on tema arvates 1,82% ($26\% * 7\% = 1,82\%$), seades alampiiriks 24,18%.

Korrektne arvutus: Madalaim aktsepteeritav toorvalgu sisaldus on 26% - 7 protsendipunkti = 19%.

Vaidlustaja pakutud toode on nõuetekohane - pakutud 24% on oluliselt kõrgem kui korrektselt arvutatud alampiir 19%.

5.4. 18.08.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.4.1. Vastuväide lõheõli välistamise kohta

5.4.1.1. Hankija väidab, et lõheõli välistamine oli põhjendatud ning Vaidlustaja oli sellest enne pakkumuse esitamist teadlik. Nimetatud argumentatsioon on eksitav ja ei vabanda Hankija seaduserikkumist. Hankija otsus on õigusvastane nii menetlusnormide rikkumise kui ka sisuliselt valede ja põhjendamatute eelduste tõttu.

5.4.1.2. Hankija tunnistas vastuses vaidlustusele, et andis teabevahetuse (sõnum ID 988014) kaudu sisuliselt uue, rangema tingimuse. Hankija jättis täitmata RHS §-ides 81 ja 82 sätestatud kohustuse RHAD-i korrektselt muuta ja tähtaega pikendada. Pakkujat ei saa karistada sellise tingimuse rikkumise eest, mis on kehtestatud seadust rikkudes.

5.4.1.3. Hankija ignoreerib oma vastuses fakti, et teise toote puhul oli „lõheõli“ eraldi välistusena. See kinnitab, et Hankija ei pea ka ise mõistet „kala“ automaatselt lõheõli hõlmavaks ning on loonud olukorra, kus RHAD on sisemiselt vastuoluline.

5.4.1.4. Hankija väide, et Vaidlustaja oleks pidanud RHAD-i vaidlustama, on kohatu. Vaidlustaja ei pidanud eeldama, et Hankija rikub RHAD-i ja kehtestab tingimusi ebaseaduslikult. Vaidlustaja lähtus kehtivast RHAD-ist, millele Vaidlustaja pakkumus vastas.

5.4.2. Hankija sisuline põhjendus allergiariskist on vale.

5.4.3. Hankija väidab, et Vaidlustaja arvutuskäik on matemaatiliselt väär, kuid tegelik probleem seisneb Hankija tingimuse ebaselguses. Kuna Hankija ei defineerinud RHAD-is, kuidas 7% kõrvalekallet arvutada, jättis ta ruumi vähemalt kahele matemaatiliselt korrektsele tõlgendusele. Pakkuja ei kanna negatiivseid tagajärgi Hankija loodud ebaselguse tõttu.

Hankija väide, et ta aktsepteerib vormil esitatud numbriliste näitajate kuni 7% kõrvalekallet, aga mitte koostisosade kuni 7% kõrvalekallet tootest tervikuna, on arusaamatu ja sellist erisust ei ole RHAD-is defineeritud. Lähtudes korrektsest ja standardsest arvutusmetoodikast (protsendipunktid), vastavad mõlemad meie pakutud tooted (lihasisaldus 26% ja toorvalgusisaldus 24%) kehtestatud miinimumnõuetele (vastavalt 23% ja 19%) ning pakkumuse tagasilükkamine on õigusvastane.

6. Hankija, **Politsei- ja Piirivalveamet**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Hankija on esitanud nõuded RHAD-i osaks olevas TK-s ja pakkumuse maksumuse vormil (edaspidi Vorm), kus on välja toodud täpsemad nõuded 5 eri liiki kuivsöödale ja lisanud täpsustuse, et aktsepteerib toote koostisosade kuni 7% kõrvalekallet ehk Hankija aktsepteerib Vormil esitatud numbriliste näitajate kuni 7% kõrvalekallet, aga mitte koostisosade kuni 7% kõrvalekallet tootest tervikuna.

6.2. Vormil on sätestatud: *Kuivsööt keskmise energiavajadusega töökoerale. Kõrge loomse proteiinisaldusega toit, valgusisaldus vähemalt 25%. Välistused: ei tohi sisaldada piimatooteid, lammast, kala, muna, nisu, maisi, soja.*

Hankija on selgelt väljendanud oma vajadust, et nimetatud kuivsööt ei tohi muuhulgas sisaldada kala. Vaidlustaja on pakunud toodet Hypoallergenic Flexcare™ Adult, mis sisaldab 1% lõheõli, mis on samuti käsitletav kalana ja millise koostisosa on Hankija selgelt välistanud RHAD-is ning samuti seda selgitanud teabevahetuse kaudu ja otsuse põhjendustes (sõnum ID 993697) kui välistatud koostisosa. Hankija ei nõustu Vaidlustaja tõlgendusega, et lõheõli ei ole kala.

6.3. Antud välistus on kehtestatud kooskõlas Hankija eesmärgiga tagada kõigi hangitavate toodete ohutus ning sobivus sihtkasutajatele (teenistuskoad), kellel on kala ja kalatoodetega seotud terviseriskid, sealhulgas kalavalguallergia.

Kalaõli, sealhulgas lõheõli, on kalast saadud toode, mis võib sisaldada kalavalkude jääke. Kuigi kalaõli võib olla töödeldud ja puhastatud, ei ole tagatud, et sellest on eemaldatud kõik allergiat tekitavad kalavalgud.

6.4. Teabevahetuse (sõnum ID 988014) kaudu on üks pakkuja esitanud küsimuse:

Tere, näidisostukorvis rida 2 küsitud toidul olete välistanud kala sisalduse. Kas on välistatud ka lõheõli sisaldus?“, millele hankija on vastanud: „Lugupeetud pakkuja! Jah, see välistus hõlmab ka lõhe(ja mistahes kala) -õli.

Teabevahetus ja vastus sellele on nähtavaks tehtud Vaidlustajale 16.07.2025 kell 14:07, Vaidlustaja on teate avanud 18.07.2025 10:05 ning esitanud pakkumuse 18.07.2025 kell 10:37. Vaidlustaja on saanud enne pakkumuse esitamist täpsustava info, kuid on siiski esitanud pakkumuse, mis ei vasta RHAD-is sätestatud tingimustele.

Vastavustingimus nr 4 sätestab et pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi RHAD-is esitatud tingimuste ülevõtmist. Teabevahetuse käigus selgituste andmisel oli Vaidlustajale teada, et Hankija ei aktsepteeri lõheõli nimetatud tootes. Vaidlustaja, olles teabevahetust lugedes arvamisel, et tegemist on ebaselge ja seadust rikkuva tingimusega, oleks pidanud sellest Hankijale teada andma või vastavalt RHS § 185 lg 2 p-ile 1 vaidlustama RHAD-i.

6.5. Vormil on sätestatud: *Kala- ja mereannitoodete vaba kuivsööt tundlikule koerale. Lihasisaldus vähemalt 30%. Välistused: ei tohi sisaldada mh merevetikaid, lõheõli, kalaõli, koorikloomi ja muid meresaaduseid.* Lisaks on Hankija märkinud Vormil, et aktsepteerib

koostisosade kuni 7% kõrvalekallet.

Vaidlustaja pakutud toode Gluten Free lihasisaldus on tooteinfo kohaselt 26%. Hankija aktsepteeritav koostisosade kuni 7% kõrvalekalle on arvutuslikult 2,1% ehk madalaim aktsepteeritav lihasisaldus tootes oleks olnud 27,9%. Kuna Vaidlustaja pakutud toote lihasisaldus on 26%, ei vasta see toode RHAD-s sätestatud tingimustele. Vaidlustaja pakutud arvutuskäik on matemaatiliselt väär.

6.6. Vormil on sätestatud: *Valgel kalal põhinev teraviljavaba kuivisööt tundliku seedimisega koerale. Toorvalgu sisaldus vähemalt 26%*. Lisaks on Hankija märkinud Vormil, et aktsepteerib koostisosade kuni 7% kõrvalekallet.

Vaidlustaja pakutava toidu NATURE'S PROTECTION SUPERIOR CARE toorvalgu sisaldus on lisatud analüütilise koostisosade info kohaselt 24%. Hankija aktsepteeritav koostisosade kuni 7% kõrvalekalle on arvutuslikult 1,82% ehk madalaim aktsepteeritav toorvalgu sisaldus tootes oleks 24,18%. Kuna Vaidlustaja pakutud toote toorvalgu sisaldus on 24%, ei vasta see toode RHAD-is sätestatud tingimustele. Vaidlustaja pakutud arvutuskäik on matemaatiliselt väär.

6.7. Hankija ei ole rikkunud selgituste andmise korda ja muutnud ebaseaduslikult RHAD-i. Hankija ei aktsepteeri Vaidlustaja väidet, et lõheõli ei ole kala. Hankija ei ole selgituste andmisel RHAD-i muutnud.

6.8. Hankija otsustas pakkumuste esitamise tähtaega pikendada, et tagada suurem konkurents. Hankija ei ole kohustatud pakkumuste esitamise tähtaja pikendamist põhjendama.

6.9. Hankija esitas 22.08.2025 täiendava seisukoha.

6.9.1. Vastuväide lõheõli välistamise kohta

6.9.1.1. Hankija on teabevahetuse (sõnum ID 988014) kaudu pakkuja küsimusele vastates selgitanud, et välistus hõlmab ka lõhe (ja mistahes kala) -õli. Selgituse andmine ei ole RHAD-i muutmine ja sellega vaid selgitati, kuidas tingimust tuleb tõlgendada, mitte ei kehtestatud uut tingimust.

6.9.1.2. Vaidlustaja viitab, et teise toote puhul oli „lõheõli“ eraldi välistusena kirjas ning seeläbi on Hankija loonud olukorra, kus RHAD on sisemiselt vastuoluline.

Tegemist on tundlikule koerale mõeldud tootega, milles on peale kalatoodete välistatud muuhulgas ka mereannitooted ning merevetikad. See, et Hankija on kala- ja mereannitoodete vaba kuivisööda puhul välja toonud peale kala ka lõheõli kinnitab seda, mida Hankija on kala puhul silmas pidanud ehk välistatud on ka kalast valminud õli. Kui Hankija on toote puhul välistanud kala, siis on välistatud kõik tooted, mis on valminud kalast, on selleks siis lõheõli või mõni teine kalatood.

6.9.1.3. RHAD ei ole vastuoluline. Kirjelduse koostisosade eraldi nimetamine on üksnes täpsustav ja näitlik asjaolu, mistõttu ei ole tegemist vastuoluga. Kala on tootes välistatud koostisosa, seega ei saa kalaõli sisaldus tootes olla 1% vaid sisaldus tootes peab olema 0 %.

Kui Vaidlustaja hinnangul ei olnud kalaõli välistamine kooskõlas RHAD-iga, oli tal õigus selle kohta teabevahetuse kaudu täpsustusi küsida ja seda vaidlustada.

6.9.1.4. Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 68/2013 (edaspidi Määrus) söodamaterjalide kataloogi kohaselt kuuluvad ühte rühma kala ja kalast saadud tooted. Määruse p-i 10.4.6 kohaselt on kalaõli *kaladest või nende osadest saadud õli, mida on vee eraldamiseks tsentrifuugitud (võib sisaldada liigile iseloomulikke osiseid, nt tursamaksaõli)*. Eelnevast tulenevalt on kalaõli söodamaterjalide kataloogi kohaselt kalast saadud toode ning kala

väljastades on Hankija automaatselt välistanud ka kalast saadud tooted, sh kalaõli.

Kala väljastamine on kehtestatud kooskõlas Hankija eesmärgiga tagada kõigi hangitavate toodete ohutus ning sobivus sihtkasutajatele (teenistusköerad), kellel on kala ja kalatoodetega seotud terviseriskid, sh kalavalguallergia.

6.9.2. Vastuväide 7% kõrvalekalde arvutamise kohta

6.9.2.1. Hankija ei nõustu Vaidlustaja väitega, et 7% kõrvalekalde tingimus oli algusest peale mitmetähenduslik ja tõlgendus on meelevaldne. Hankija on esitanud nõuded TK-s ja Vormil, kus on välja toodud täpsemad nõuded 5 eri liiki kuivisöödale ja lisanud täpsustuse, et aktsepteerib toote koostisosade kuni 7% kõrvalekallet. Seega Hankija aktsepteerib Vormil esitatud numbriliste näitajate kuni 7% kõrvalekallet ning on lähtunud matemaatilisest valemist, milles leitakse protsent lähtudes numbrilisest näitajast (arvust): 7% kõrvalekalle tähendab, et maksimaalne lubatud kõrvalekalle 23%-st on 1,61% (ehk 21,39%).

6.9.2.2. Hankija ei nõustu Vaidlustaja väitega, et Hankija tõlgendus on segane ja uus tingimus. Hankija on kohaldanud arvutuskäiku vastavalt RHAD-is sõnastatule (*Hankija aktsepteerib toote koostisosade kuni 7% kõrvalekallet*), nt arvutuskäiguga: 30% lihasisalduse lubatav 7% kõrvalekalle on $30 \times 0,07 = 2,1$ ehk madalaim aktsepteeritav lihasisaldus tootes oleks olnud 27,9%. Hankija ei loonud oma 13.08.2025 vastuses uut tingimust.

6.9.2.3. Vaidlustaja pakkumus ei vastanud miinimumnõuetele isegi lubatavat kõrvalekalle arvestades.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. RHS § 114 lg 2 esimese lause kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele [---]. Seega lahendades vaidlust pakkumuse tagasilükkamise üle tuleb vaidlustuskomisjonil tuvastada, kas RHAD-is on sätestatud tingimused, millele Hankija pakkumuse tagasilükkamisel tugines, ning kui jah, siis kas asjaomane pakkumus nende tingimustele vastab.

Hankija Otsuses viidatud riigihangete registris antud hinnangutes (edaspidi Põhjendused) on põhjendatud Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamist kolme toote mittevastavusega RHAD-ile järgmiselt:

1. Kuivisööt keskmise energiavajadusega töökoerale. Kõrge loomse proteiinisaldusega toit, valgusisaldus vähemalt 25%. Välistused: ei tohi sisaldada piimatooteid, lammast, kala, muna, nisu, maisi, soja. Pakutava toidu Hypoallergenic Flexcare™ Adult koostise hulgas on lõheõli (1%), mille on hankija teavevahetuse nr 988014 kaudu kinnitanud kui välistatud koostisosa.

2. Kala- ja mereannitoodete vaba kuivisööt tundlikule koerale. Lihasisaldus vähemalt 30%. Välistused: ei tohi sisaldada mh merevetikaid, lõheõli, kalaõli, koorikloomi ja muid meresaaduseid. Pakutava toidu Gluten Free lihasisaldus on tooteinfo kohaselt 26%. Hankija aktsepteerib koostisosade kuni 7% kõrvalekallet, mis matemaatiliselt on 30% lihasisalduse juures 2,1% ehk madalaim aktsepteeritav lihasisaldus oleks 27,9%.

3. Valgel kalal põhinev teraviljavaba kuivisööt tundliku seedimisega koerale. Toorvalgu sisaldus vähemalt 26%. Pakutava toidu NATURE'S PROTECTION SUPERIOR CARE toorvalgu sisaldus on lisatud analüütilise koostisosade info kohaselt 24%. Hankija aktsepteerib koostisosade kuni 7% kõrvalekallet, mis matemaatiliselt on 26% valgusisalduse juures 1,82% ehk madalaim aktsepteeritav toorvalgu sisaldus oleks 24,18%

8. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et selleks, et Vaidlustaja saaks saavutada oma taotletava eesmärgi (pakkumuse tagasilükkamise otsuse kehtetuks tunnistamise), ei tohi Hankijal olla õigus üheski etteheites Vaidlustaja pakkumusele, kuna RHS § 114 lg 2 esimese lause kohaseks

pakkumuse tagasilükkamise otsuseks piisab, kui Vaidlustaja pakkumuses esineb kas või üks mittevastavus RHAD-ile, mis on sisuline ja mis ei ole selgitustega kõrvaldatav.

Kuna kolmest pakkumuse tagasilükkamise põhjusest kaks on ühetaolised (Põhjenduste p-id 2 ja 3) ja eeldavad vastamist vaid küsimusele, kas Hankija on õigesti kohaldanud RHAD-i tingimust, et *Hankija aktsepteerib toote koostisosade kuni 7% kõrvalekallet*, siis alustab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbivaatamist Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimisest nõuetele:

- *Lihasisaldus vähemalt 30%* (tootes kala- ja mereannitoodete vaba kuivsööt tundlikule koerale);
- *Toorvalgu sisaldus vähemalt 26%* (tootes kala- ja mereannitoodete vaba kuivsööt tundlikule koerale).

8.1. Eeltoodud nõuded toodete lihasisaldusele ja toorvalgu sisaldusele on esitatud Vormil (ridadel 5 ja 6), toorvalgu osas on nõue nähtav ka TK p 3 alapunktist 2: *Toidus peab olema kõrge valgusisaldus (vähemalt 26%)* [---]. Nende nõuete sisaldumises RHAD-is iseenesest vaidlust ei ole. Samuti puudub vaidlus selles, et Vaidlustaja pakkumus vastaks RHAD-ile üksnes juhul, kui koostisosade 7% kõrvalekalde lubatavuse nõuet tuleks kohaldada viisil nagu seda teeb Vaidlustaja: $7\% \text{ tuleb võtta maha Hankija poolt RHAD-is sätestatud väärtusest valemiga } 30-7=23 \text{ ja } 26-7=19$.

Vaidlustuskomisjon Vaidlustaja arusaamaga kõrvalekalde lubatavuse arvutamise reeglitest ei nõustu.

8.2. Vaidlustaja eksib väites, et koostisosade puhul, mida väljendatakse protsentides, tähendab kõrvalekalle protsentides protsendipunktide liitmist või lahutamist.

Antud juhul on RHAD-is sõnaselgelt kirjas, et miinimumnõude täitmiseks on aktsepteeritav *toote koostisosade kuni 7% kõrvalekalle*. Seega kuna Hankija aktsepteerib kuni 7% kõrvalekallet toote protsendina esitatud koostisosadest, siis peabki toimuma protsendiarvestus koostisosadest, kuid Vaidlustaja valem mingit protsendiarvestust (protsendi võtmist koostisosadest) ei sisalda - Vaidlustaja teeb lahutamistehte, kuid jätab tegemata protsendi võtmise tehte koostisosadest.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHAD kohustab Hankijat võtma protsendi (7%) koostisosadest (püstitada tuleb küsimus: kui palju on 7% 30-st %-st ja kui palju on 7% 26-st %-st), mitte lahutama üksteisest protsendimärgiga arve. Seega kui toote koostisosad on antud miinimumnõudena vastavalt 30% liha ja 26% toorvalku, siis RHAD-i vastav kõrvalekalle 7% saab olla nõudest 30% liha ja 26% toorvalku, ehk 7% 30-st liha puhul ja 7% 26-st toorvalgu puhul viisil:

- liha: $7\% \text{ } 30\text{-st} = 27,9\% \rightarrow$ see oleks veel RHAD-ile vastav;
- toorvalk: $7\% \text{ } 26\text{-st} = 24,18\% \rightarrow$ see oleks veel RHAD-ile vastav.

Nt: - kui 100g tootes peab olema liha 30% ehk 30 grammi, siis koos lubatava kõrvalekaldega 7% toote koostisosadest ei ole lubatav liha sisaldus mitte 23 grammi ($30-7=23$) nagu üritab väita Vaidlustaja, vaid on 27,9 grammi (7% 30-st);

- kui 100g tootes peab olema toorvalku 26% ehk 26 grammi, siis koos lubatava kõrvalekaldega 7% toote koostisosadest ei ole lubatav toorvalgu sisaldus 19 grammi ($26-7=19$) nagu üritab sisuliselt väita Vaidlustaja, vaid on 24,18 grammi (7% 26-st).

8.3. Vaidlustusest ja Vaidlustaja pakkumusest nähtuvalt on Vaidlustaja pakutud toote lihasisaldus 26% ja toorvalgu sisaldus 24%, st kumbki pakutav toode ei vasta miinimumnõuetele, sh ei jää oma näitajatelt lubatud 7% kõrvalekalde piiridesse. Seega Vaidlustaja pakkumuses pakutavad tooted ei vasta tootele *kala- ja mereannitoodete vaba kuivsööt tundlikule koerale* RHAD-is esitatud nõudele *Lihasisaldus vähemalt 30%* (lubatav kõrvalekalle 7%) ja tootele *kala- ja mereannitoodete vaba kuivsööt tundlikule koerale* RHAD-is esitatud nõudele *Toorvalgu sisaldus vähemalt 26%* (lubatav kõrvalekalle 7%) ja Hankija on tuvastanud Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuse RHAD-ile õigesti.

Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on Vaidlustaja pakkumuse RHS § 114 lg 2 esimese lause alusel õigesti tagasi lükanud Vormile mittevastavuse tõttu.

9. Vaidlustuskomisjon märgib täiendavalt, et minimaalse liha- ja toorvalgu sisalduse nõue (arvestades lubatavat kõrvalekallet) on sisuline nõue hankelepingu esemele (vastavale kuivisöödale), mille puhul ei pidanud Hankija kaalutlema, kas ilmselge mittevastavus RHAD-ile võiks ehk olla mittesisuline kõrvalekalle RHAD-ist. Tegemist ei ole ka puudusega, mille kõrvaldamine võiks kõne alla tulla selgituste küsimise kaudu (Vaidlustaja ei saaks kuidagi selgitada liha ja toorvalgu sisaldust pakutavates toodetes kõrgemaks).

10. Kuna Vaidlustaja pakkumus on Vormile mittevastavuse tõttu Põhjenduste p-ides 2 ja 3 esitatud põhjendustel õigesti tagasi lükatud, ei ole asja lahendamiseks vaja hinnata, kas Vaidlustaja pakkumus ei vasta lisaks veel mõnele RHAD-i tingimusele (Põhjenduste p 1 - Kuivisöödi keskmise energiavajadusega töökoerale), kuna Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsus on õige juba juhul, kui esineb üks mittevastavus RHAD-i tingimustele. Kui osa väiteid ei saa enam mõjutada vaidluse lõpptulemust, siis ei pea võtma nende suhtes ammendavat seisukohta (Riigikohtu 11.12.2020 otsus asjas nr 3-20-1198, p 26).

11. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk